

بنام حق

گذر از راه های جان

حورالعین اوجاقلی

۱۳۹۹

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

سرسناسه	:	اوجاقی، حورالعین، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدیدآور	:	گدازه‌های جان / حورالعین اوجاقی.
مشخصات نشر	:	تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۶۱۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۴۱۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	شعر فارسی — قرن ۱۴
موضوع	:	Persian poetry -- ۲۰th century
موضوع	:	شعر ترکی آذربایجانی — ایران — قرن ۱۴
موضوع	:	Azerbaijani poetry -- Iran -- ۲۰th century
موضوع	:	شعر ترکی آذربایجانی — ایران — قرن ۱۴ — ترجمه شده به فارسی
موضوع	:	Azerbaijani poetry -- Iran -- ۲۰th century -- Translations into Persian
رده بندی کنگره	:	PIR۸۳۳۴
رده بندی دیویی	:	۲/۱۰۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۱۱۶۰

مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

نام کتاب:	گدازه های جان
تألیف:	حورالعین اوجاقی
ناشر:	آموزشی تالیفی ارشدان
ویرایش:	اول
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۹
حروفچینی و صفحه آرایی:	www.irantypist.com
طراح و گرافیکست:	www.irantypist.com
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۴۱۲-۹
شمارگان:	۱۰۰۰
مرکز خرید آنلاین:	www.arshadan.com
مرکز پخش و توزیع:	www.arshadan.net
قیمت:	۲۱۴۷۶۲۵۵
	۶۰۰۰۰ تومان

پیشگفتار

مجموعه شعرهایی که در دست شماست شعر بشر رنج کشیده ی امروز است بشری که خصلت‌های انسانی او با این تمدن کور همسو نیست.

بشر نه برای این تنهایی‌ها و نه برای بیکسی‌ها آفریده شد. ولی با دستان خود کلاف پیچیده‌ای بافته بنام تمدن، و خود در بین گره‌های این کلاف گم شده و سر رشته ی امور را از دست داده است.

لحظه لحظه ی آنچه را بنویشتم با چون من‌ها زیستند به نظم نوشتم

گاهی قلم به طنز برد و گاهی به نوستالژی داستان‌هایی را به نظم نوشتم و گاه سفره ی دلم بر اوراق خام گشودم.

گفتنی‌ها را بصورت شعر تقدیمتان میکنم و سخن کوتاه.

در خاتمه از خانم مهندس مهتا مهدیروودی به خاطر همکاری‌هایش سپاسگزارم

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۲۹	مقدمه
۳۱	دفتر در مسیر زندگی
۳۲	درد را فریاد کن
۳۳	ترجمه و ابیات ترکی
۳۴	سنگر تن
۳۵	فریب زندگی
۳۶	تقدیم به استاد شجریان
۳۷	باب زندگی
۳۸	حیرت از سکوت
۳۹	اشک من
۴۰	صدای شعر
۴۱	تکه‌های دل
۴۲	دایره کاملترین شکل
۴۳	شب‌های بی فردا
۴۴	دروغ مصلحتی
۴۵	چهره ی زندگی
۴۶	بترس از گله‌ها
۴۷	سکه ی زندگی
۴۸	زن
۵۰	جاودانگی
۵۱	حاشیه نشین
۵۲	حصیر زندگی
۵۳	چیستم؟

- ۵۴..... جشن عروج
- ۵۵..... آب باده گون
- ۵۷..... سروسپهی
- ۵۸..... پاسگاه زندگی

۵۹..... دفتر بزنگاه نگاه

- ۶۰..... بُعد سوم (تراب غزل و مثنوی)
- ۶۲..... چهره ی ابتدا
- ۶۳..... صدا بزئید (قطعه ی ی تافیه)
- ۶۴..... ماهی سراب
- ۶۵..... شرطه ی مردمی
- ۶۶..... حبسِ ابدِ دل
- ۶۷..... هستیم که باشیم؟
- ۶۸..... کوچ اقای
- ۶۹..... طرب
- ۷۰..... گوهر مسکین
- ۷۱..... انسان کامل
- ۷۲..... کمندِ حق
- ۷۴..... سال نو
- ۷۵..... شبِ حیرت
- ۷۶..... خیمه شب بازی
- ۷۷..... سرِ نهان
- ۷۸..... مشکِ می (مثنوی - غزل)
- ۷۹..... کشور برد و عقیق
- ۸۰..... از قادسیه تا نینوا

- ۸۱..... دفتر اسیر
- ۸۲..... اسیر
- ۸۳..... سراب
- ۸۴..... از مرداب تا نور
- ۸۵..... نی کجا؟ نیلو فر آبی کجا؟
- ۸۶..... خوان هشتم
- ۸۸..... گل رویا
- ۸۹..... آینه‌ها اگر سوزان
- ۹۰..... از شب نترس دختر کم
- ۹۱..... من روستاییم
- ۹۲..... بابای من
- ۹۴..... جعبه ی جادو
- ۹۵..... مادرم چایی نخورد و رفت
- ۹۷..... تقدیم به بانوی شعر ایران خانم سیمین بهائی
- ۹۸..... کلام نو
- ۱۰۰..... بخوان مینای من ای مرغک تنها
- ۱۰۱..... درود ای پادشاه شعر و افسانه
- ۱۰۳..... شهر شفا
- ۱۰۴..... چه می‌خواهم؟
- ۱۰۵..... دیوار
- ۱۰۶..... دوباره کفش‌هایم را به پا کردم

- ۱۰۷..... دفتر دیگر آب می‌خواهم
- ۱۰۸..... زاده ی آواز
- ۱۰۹..... سوگ لب‌خند
- ۱۱۰..... آدمک
- ۱۱۱..... نوازنده

۱۱۲	نقاش و مدل
۱۱۴	کلیک با موس
۱۱۶	تجربه
۱۱۷	پیوستن به حق
۱۱۸	تصویر ذهن
۱۱۹	انشتین
۱۲۱	تنگ تنگ غم
۱۲۲	نیا به خانه
۱۲۳	ترانه ی رد ی خاطره
۱۲۴	برو بگذرزم
۱۲۵	شیشه را پاک نکن
۱۲۶	ولی یک روز با موهای ج گندم
۱۲۷	فانوس کاغذی
۱۲۸	پوزیترونهای عطر

۱۳۱	دفتر بی پرده
۱۳۲	در کوچه ی دوست
۱۳۳	خانه ی لیبیک
۱۳۴	وفا
۱۳۵	ترانه تویی
۱۳۶	ساعت فاجعه
۱۳۷	تو خود شعوری و شعری جناب مولانا
۱۳۸	آوای ملکوت
۱۳۹	همیشه با من بودی
۱۴۰	عکس رخسار
۱۴۱	قهوه ی چشم
۱۴۲	پل جنود

- ۱۴۳ حبس نفس
- ۱۴۴ نگاه عریان
- ۱۴۵ چامه ساز
- ۱۴۶ دختر رز
- ۱۴۷ کودک دل
- ۱۴۸ خاطرات سرگردان
- ۱۴۹ خاک عشق
- ۱۵۰ زخم دردناک
- ۱۵۱ تضمین از مولانا وحشی بافقی
- ۱۵۲ تضمین دوم از مولانا وحشی بافقی
- ۱۵۳ تضمین سوم از مولانا وحشی بافقی
- ۱۵۴ قاب خاطره
- ۱۵۵ شام آخر
- ۱۵۶ زمین زیر پای عشق
- ۱۵۷ زنجیر اشک

- ۱۵۹ دفتر گدازه‌های جان
- ۱۶۰ بگذار بگویم
- ۱۶۲ دل دیوانه
- ۱۶۳ پرده دار
- ۱۶۴ دعای سحری
- ۱۶۵ انار دل
- ۱۶۶ گدازه‌های جان (تک بیت‌ها)
- ۱۷۱ آب قونیه خوردم بی سفر
- ۱۷۲ ریگ زمانه
- ۱۷۳ می رنج
- ۱۷۴ سرود نو

۱۷۵.....	سُکَر می
۱۷۶.....	تَب سَکوت.....
۱۷۷.....	گِلواژِه ی حَسرت
۱۷۸.....	دِلواژِه‌های عَشق
۱۷۹.....	نِینوای عَشق
۱۸۰.....	مَرغ هِما
۱۸۱.....	سَنگ تَحجُّج
۱۸۲.....	واژِه‌های گَشت
۱۸۳.....	کاش می‌ش.....
۱۸۴.....	نای نی
۱۸۵.....	ضَماد مَحَبّت
۱۸۶.....	هِنوز
۱۸۷.....	وای از زَمانِه
۱۸۸.....	آمال جِهان

۱۸۹.....	دَفتَر مَوسِم پِرواز
۱۹۰.....	دوبارِه شَعر خِواهِم گُفت
۱۹۱.....	زود دیر نَمی‌شود
۱۹۲.....	شادی
۱۹۳.....	تَوشِه
۱۹۴.....	مَناجات
۱۹۵.....	اِنتِظار
۱۹۶.....	بَلوغ
۱۹۷.....	پائِز انسانی
۱۹۸.....	بَرگ پائیزی
۱۹۹.....	کُوج پرنده ها
۲۰۰.....	فاصله

۲۰۱	شب
۲۰۲	برای فرزندم
۲۰۳	نوه ام کدخدای خانه ی ماست
۲۰۴	با خانه ی خود بکن مدارا
۲۰۵	اسم شب
۲۰۷	زخمی
۲۰۸	گیاه عمر
۲۰۹	باخود بیگانه
۲۱۰	قالب سحر
۲۱۱	درراه دوست
۲۱۲	شهر کوردلان
۲۱۳	سیگار بعد قهوه
۲۱۴	آخرین تیر کمان نیمه جان
۲۱۵	بارقه ی امید

دفتر مشق نو..... ۲۱۷

۲۱۸	مشق نو
۲۱۹	عذر خواهی از غم و شوریدگی
۲۲۰	مشق اول
۲۲۱	محکمه ی وجدان
۲۲۲	مشق دوم
۲۲۳	خط سوم
۲۲۴	مشق سوم (انتظار)
۲۲۵	وداع
۲۲۶	سوزم ز درد تو ولی دم نیاورم
۲۲۷	باید که چشم محتسبان شسست از گناه
۲۲۸	شاعر فقط سرود سراید در این مدار

مقدمه

بی تردید، ادبیات خطّه ایران زمین سرشار از کنایات و اشارات و ایهامات بدیع و دشینی است که در ذهن نویسنده و شاعر، جان می‌گیرد و جلوه ای خاص را خلق می‌کند. و این همه واژه نگاری بکر را در کمتر حوزه ی ادبی، در جهان می‌توان شاهد بود.

به گمان من، شاعران این مرز و بوم از خلاقیت و ابداع بی بدیلی برخوردارند که قادر است هر پدیده و رخا یی را به زیور شعر آذین نمایند. شاعر ایرانی به دنبال سوژه نمی‌گردد، بلکه هر رخداد و کنشی، از فرو افتادن برگ، از درخت تا هرچه که در اطراف او جلوه گری می‌نماید، می‌تواند دست مایه ای برای روز انسانی لطیف در او گردد و مقدمه ای برای رویش یک اثر نغز ادبی باشد.

در طول شصت سالی که با ادبیات و نوشتن شعر آشنایی دارم، شاعران و نویسندگان بسیاری را دیده و با آثارشان آشنایی پیدا کرده‌ام پدید آرندگانی که همگی در اوج احساس و تعلقات بی ریا به خلق آثاری پرداخته اند که با قلب و روح انسان بازی می‌کند و آنها را به جهانی از شیفتگی و عشق و رویا می‌کشاند.

به طور کلی مضامین شعر فارسی از چند پدیده تجاوز نمی‌کند:

بیان حال و نگرش شاعر به رخدادی که برایش پیش آمده است.

توصیف طبیعت و حس رسیدن به رهایی در دل جهان بیرون از خود

بیان رخدادهای اجتماعی و تاریخی.

افسانه و اسطوره نگاری.

پند و اندرز.

یکی از شاعرانی که خمیر مایه ی اکثر آثارش را مضامین اجتماعی و پند و اندرز تشکیل می‌دهد، خانم (حور العین اوجاقی) است. زنی از خطه ی آذربایجان با روحیه ای سرشار از مهر میهن.

بنده، سالهاست که ایشان را از نزدیک می‌شناسم و با دست مایه ی آثار ایشان آشنایی دارم. او، گرچه در اشعارش به توصیف طبیعت و سایر مضامین ادبی نیز پرداخته است، اما حس عمیق و سرکشش بیشتر نگاهی اجتماعی و اندرز گونه دارد. بسیار روان می‌سراید. در شعرش کمتر با لغات

دور از ذهن بازی می‌کند. خمیر مایه ی قالب شعرش غزل است ولی از سایر قالب‌های ادبی نیز استفاده کرده است.

شاعری بسیار پرکار است. گویی، اندیشه ی خلاقش همواره به دنبال یافتن موضوع‌های بکر و جدید می‌گردد. وقاری و سنگینی پر جذبه ای در آثارش دیده می‌شود و شاید همین ویژگی، او و آثارش را از سایر شعرای معاصر متمایز ساخته است.

هرچند اندیشه و تفکرش، حس (پروین اعتصامی) را به خواننده القاء می‌کند. ولی هیچ تشابه محتوایی و قالبی با شعر (پروین) در اشعارش دیده نمی‌شود.

در یک نگاه می‌توان گفت که او شاعری ژرف نگر و نوگرا است که آثارش را نمی‌توان با اشعار شاعران دیگر به قیاس نشست.

(اوجاقی) شاعری است که برای نود می‌سراید و ظرف احساس خود را می‌نگرد. و همین امر موجب شده است تا اشعارش نصف ریبایی ویژه ی خودش را داشته باشد. انگار، با خواندن اولین شعر کتابش، دلت نمی‌خواهد آنرا به: «میز بنزاری... دوست داری تا پایان کتابش او را دنبال کنی.» یکی دیگر از ویژگی‌های شعر (اوجاقی) به استعاره، ابیات در یک غزل است. به طوری که در آنها می‌توان ترکیب مناسب عمودی و افقی را در هر بیت و در کل غزل یافت. از طرف دیگر، ذکر مقدمه، متن و نتیجه گیری، در آثارش به خوبی مشخص و ارزشمند است.

او، می‌داند که چه در اندیشه دارد و چه می‌خواهد بگوید. او می‌داند که اثرش باید شامل چه عناصر شعری باشد (استعاره، ایهام، تشابه نظیر، ردالمطلع، انواع ردیف، ...).

خلق اثر جدید ایشان را از صمیم قلب تهنیت می‌گویم و امیدوارم شاهد آثار ارزشمند متعدد دیگری از ایشان باشم.

شهرام شاه زیدی (پندار)

تهران ۹۸/۱۱/۱۵